

KÜMELEME ANALİZİ İLE TÜRKİYE VE AB ÜLKELERİNİN BEŞERİ SERMAYE GÖSTERGELERİ AÇISINDAN KARŞILAŞTIRILMASI*

Bülent ÖZ
Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi

Sami TABAN
Eskişehir Osmangazi Üniversitesi

Muhsin KAR
Çukurova Üniversitesi

Özet

Bu çalışma, beşeri sermayenin bileşenleri olan eğitim ve sağlık ile işgücü piyasalarına ilişkin göstergeler açısından Türkiye ve AB üyelerinin bir karşılaştırmasını yapmaktadır. Bu karşılaştırma Türkiye'nin AB'ye tam üyelik sürecinde demografik yapısının fırsat veya tehdit oluşturacağı tartışması açısından önemlidir. Eğitime (6), sağlık (7) ve işgücü piyasalarına (10) ilişkin toplam 23 değişken analizlere katılmış ve kümeleme analizi ile Türkiye bu göstergeler açısından AB üyesi ülkeler ile karşılaştırılmıştır. Yapılan analizlerde her üç alan (eğitim, sağlık ve işgücü) için, Türkiye'nin eski ve yeni üyelere benzemediği ortaya çıkmıştır. Bu ampirik sonuçlar, Türkiye'nin beşeri sermaye potansiyeli açısından AB için bir fırsat olacağı düşüncesini yeterince desteklememektedir. AB'nin geleceği açısından beşeri sermayesinin niceliği kadar niteliğinin de önemli olduğu unutulmamalıdır. Bu nedenle müzakere sürecinin devam ettiği dikkate alınır, Türkiye'nin bu alanlarda kapsamlı bir reform sürecine girmesi, bu reformlarla sahip olduğu beşeri sermaye potansiyelinin niteliğini hızla iyileştirmesi ve halen tehdit oluşturma potansiyeli olan bu konuyu fırsata dönüştürmesi gerektiği açıktır.

Anahtar Kelimeler: Beşeri Sermaye, Avrupa Birliği, Kümeleme Analizi